

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9Co/308/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7516201458
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Veščičíková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7516201458.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Veščičíkovej a členiek senátu JUDr. Viery Bodnárovej a JUDr. Dany Popovičovej v spore žalobcu Prima banka Slovensko, a.s., Žilina, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, proti žalovanému Q. O., K.. X.X.XXXX, B. H. Č.. XX, o zaplatenie 2897,17 eur istiny s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku 16C/92/2016 - 40 z 12.09.2017 v spojení s opravným uznesením 16C/92/2016 - 59 z 27.12.2017 Okresného súdu Košice - okolie

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v znení opravného uznesenia vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcom rozsahu ohľadom zmluvného úroku a úroku z omeškania.

Stranám náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie (ďalej len „súd“) rozsudkom žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 3.074,- eur spolu so zmluvným úrokom 17,9% ročne zo sumy 2.8997,17 eur za obdobie od 19.12.2015 do 13.4.2022, ako aj úrok z omeškania v sadzbe 5% ročne zo sumy 3067,53 eur od 29.12.2015 až do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcom rozsahu žalobu ohľadom zmluvného úroku a úroku z omeškania zamietol. Vyslovil, že žalobca má nárok voči žalovanému právo na náhradu trov konania vo výške 100%.

2. Opravným uznesením 16C/92/2016 - 59 z 27.12.2017 súd opravil prvý výrok rozsudku 16C/92/2016 - 40 z 12.09.2017 tak, že správne znenie: Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 3.074,- eur spolu so zmluvným úrokom 17,9 % ročne zo sumy 2.897,17 eur za obdobie od 19.12.2015 do 13.04.2022, ako aj úrok z omeškania v sadzbe 5 % ročne zo sumy 3.067,53 eur od 29.12.2015 až do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

3. V odôvodnení rozsudku v znení opravného uznesenia, po vykonanom dokazovaní urobil záver, že v prejednávanej veci bola uzavretá spotrebiteľská úverová zmluva, podliehajúca úprave Občianskeho zákonníka, hoci daný zmluvný typ je upravený iba v Obchodnom zákonníku. Nepochybným spôsobom mu bolo preukázané, že žalovaný splátky úveru riadne neplatil pričom žalobca dlh na istine ku dňu podania žaloby vyčíslil sumou 2897,17 €, dlh na úroku ku dňu zosplatnenia v sume 170,36€ a na úroku z omeškania 1,82 €. Prejednávaný právny vzťah, založený zmluvou o spotrebiteľskom úvere z 20.3.2015 posudzoval síce podľa zmluvného typu upraveného v § 497 a nasl. Obch. zák., ale ako druh zmluvy podliehajúci zákonnej úprave o spotrebiteľských úveroch a zákonnej úprave v Obč. zák. Vychádzajúc z § 502, § 503 Obch. zák., mal za to, že žaloba bola podaná dôvodne čo do istiny 2897,17 €, dlžného úroku do dňa zosplatnenia úveru v sume 170,36 €, kapitalizovaného úroku z omeškania 1,825 € ako aj zmluvného úroku za obdobie od 19.12.2015 t.j. dňom nasledujúcim po zosplatnení úveru, avšak zdôraznil, že pokiaľ v spotrebiteľskej zmluve je dohodnuté platenie zmluvných úrokov

až do doby vrátenia úveru, nemožno bez ďalšieho, teda bez ohľadu na existujúcu dohodu nepriznať úrok po zosplatnení, okrem prípadov, že takéto zmluvné dojednania sú neplatné, čo však je vždy vecou posúdenia konkrétnych skutkových okolností. Konštatoval, že z § 503 Obch. zák., bez ďalšieho, nie je možné uzavrieť, že úrok patrí len do splatnosti úveru, keďže toto ust. upravuje otázku splatnosti úrokov (pre prípad, že si ju zmluvné strany nedohodli inak), nie otázku doby trvania povinnosti platiť úroky, že doba trvania povinnosti platiť úroky je upravená len určením jej začiatku v § 502 Obch. zák. a koniec doby je ponechaný na vôľu zmluvných strán a v zásade je možné dohodnúť zmluvný úrok až do doby vrátenia úveru. Poukázal na to, že ako v tomto konkrétnom prípade vyplynulo z úverovej zmluvy, žiadne dojednanie o tom, že by mal žalovaný povinnosť uhradiť z nesplatennej časti úveru úrok z poskytnutých peňažných prostriedkov až do ich zaplataenia, nevyplýva, že pokiaľ žalobca žaloval zmluvný úrok vo výške, kapitalizovanej ku dňu vyhlásenia splatnosti celého úveru a žalovaný ho nezaplatil, v zmysle úverovej zmluvy, je povinný ich platiť síce aj za dobu po splatnosti úveru, ale iba za dobu, na ktorú mu peniaze boli požičané t.j. v danom prípade do 14.3.2022. Citujúc znenie § 517 ods. 2 Obč. zák., § 3 Nariadenia vlády 87/1995 Z.z. účinného od 1.2.2013, uviedol, že žalobcovi bol kapitalizovaný úrok z omeškania 1,82 €, že žalobca sa úroku z omeškania domáhal z dlžnej sumy odo dňa 19.12.2015, t.j. počnúc dňom, kedy žalobca listom z 18.12.2015 úver zosplatnil. Poukázal na to, že žalobca opomenul, že v danom liste bola žalovanému určená lehota na plnenie do 28.12.2015, že omeškanie nastáva okamihom márneho uplynutia lehoty na plnenie, čo v tomto prípade je 28.12.2015, a teda k počiatku omeškania mohlo a aj došlo až 29.12.2015. Z uvedeného dôvodu priznal 5% ročný úrok z omeškania zo sumy 3067,53 € (istina 2897,17 € + dlžné zmluvné úroky 170,36 €) až od 29.12.2015 až do zaplataenia. Čo sa zmluvného úroku týka, uviedol, že ten je predmetom hlavného záväzku (teda nie sankcia v podobe úrokov z omeškania) a plynule sa stáva každým dňom súčasťou dlžnej istiny, preto žalobcovi priznal už odo dňa nasledujúceho po dni predčasnej splatnosti úveru a to zo sumy 2897,17 € od 19.12.2015 do zmluvnej splatnosti úveru dňa 14.3.2022. Celkovo priznal sumu 3074 €, ktorá je tvorená sumou dlžnej istiny 2897,17 €, dlžného úroku 170,36 € (do dňa predčasnej splatnosti úveru) a sumou kapitalizovaného úrokom z omeškania 1,82 € s tým, že ohľadom zmluvného úroku za obdobie od 14.3.2022 „do zaplataenia“ ako aj úroku z omeškania v časti, ktorou prevyšuje plynutie doby určenej súdom, žalobu zamietol. Plne úspešnému žalobcovi priznal podľa § 255 ods. 1 C. s. p. trovy konania, o výške ktorých bude osobitným uznesením rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku.

4. Proti rozsudku, výroku ktorým súd žalobu v prevyšujúcom rozsahu a to ohľadom zmluvného úroku a úroku z omeškania zamietol, t.j. v rozsahu zamietnutej časti úroku 17,9 % ročne nezaplatenej istiny vo výške 2.897,17 eur o d 19.12.2015 do zaplataenia, podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z odvolacieho dôvodu uvedeného v § 365 ods. 1 písm. h) C. s. p.

5. Mal za to, že nárok na zaplataenie úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení. Citujúc znenie § 502 ods. 1, § 503 ods. 3 Obch. zák., poukazujúc na komentár IURA EDITION k Obchodnému zákonníku, odkazujúc aj na rozhodovacia prax súdov, napr. na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline 11Co/12/2017 - 90 z 31.01.2017, poukázal na to, že obsahom záväzku dlžníka nie je vrátiť len poskytnuté peňažné prostriedky, ale aj úroky, ktoré nemožno stotožňovať s úrokmi z omeškania, že úroky sú odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov, predstavujú cenu úveru a dlžník je povinný platiť od okamihu ich reálneho poskytnutia až do okamihu ich reálneho vrátenia, a to či už v lehote alebo v omeškaní, že úrok z úveru je nárokom, na ktorý nemá vplyv omeškanie dlžníka, ktoré je súčasťou, ktorá zakladá vznik nových sankčných záväzkov dlžníka a samotný vznik nároku na úrok z úveru neovplyvňuje. Vychádzajúc aj z § 506 Obch.zák., poukázal na to, že pokiaľ ide o aplikáciu tohto ust., toto ust. upravuje špecifický prípad odstúpenia od zmluvy veriteľom pri omeškaní dlžníka, ktoré môže veriteľ využiť, ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace. Toto odstúpenie nespôsobuje zánik záväzku ex tunc. Ako to vyplýva priamo z dikcie ust., naďalej trvá právo veriteľa, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi, táto povinnosť odstúpením od zmluvy nezaniká. Ide o právny inštitút určený na ochranu veriteľa, a jeho využitím sa veriteľ nemôže dostať do horšieho právneho postavenia, v akom bol pred odstúpením od zmluvy, situácia totiž nastala pre neplnenie si povinností dlžníka. Zdôraznil, že základnou zásadou spotrebiteľského práva je ochrana pred neprijateľnými podmienkami, to však neznamená vylúčenie aplikácie ustanovení na ochranu veriteľa pri neplnení si povinností dlžníka. Teda, odstúpením od zmluvy v zmysle § 506 Obch. zák. zmluva od počiatku nezanikla a naďalej trvá právo veriteľa, a tomu zodpovedajúca povinnosť dlžníka, vrátiť dlžnú sumu spolu s úrokmi z úveru. Tým nie je dotknutý nárok veriteľa na zákonný úrok z omeškania. Poukázal na to, že k vzťahu zmluvných úrokov a úrokov z omeškania a priamo aj k ich uplatniteľnosti veriteľom popri sebe po predčasnom zosplatnení dlhu sa jasne vyjadril vo svojej

rozhodovacej činnosti aj Najvyšší súd Českej republiky v rozhodnutí Cdo 212/2014 z 21.08.2014 (z odôvodnenia ktorého sčasti citoval). Ďalej poukázal na návrh zákona neskôr prijatý pod č. 106/2014 z r. 2013, ktorým sa mal meniť a doplniť zákon č. 40/1964 zb. - Občiansky zákonník a to § 53 ods. 9, že navrhovaná zmena nebola nikdy legislatívne prijatá a zákon č. 106/2014 ani žiadna iná zákonná novelizácia takého ani obdobného ustanovenia odopierajúca veriteľovi nárok na zmluvné úroky po zosplatnení dlhu neobsahuje. Mal za to, že úrok z poskytnutého úveru je odplatom za poskytnuté peňažné prostriedky a nárok na túto odplatu trvá od ich poskytnutia až do ich vrátenia. Navrhol rozhodnutie v napadnutom rozsahu zmeniť, jeho žalobe vyhovieť aj v rozsahu zamietnutej časti úroku 17,9 % ročne z nezaplatennej istiny vo výške 2.897,17 eur od 19.12.2015 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania.

6. Rozsudok vo vyhovujúcej časti odvolaním nebol napadnutý, nadobudol právoplatnosť, preto v uvedenom rozsahu v odvolacom konaní nebol preskúmaný.

7. Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. - na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem), prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 380 ods. 1, 2 C. s. p. a rozhodnutie v znení opravného uznesenia vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcom rozsahu ohľadom zmluvného úroku a úroku z omeškania potvrdil ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 C.s.p. lebo súd úplne zistil skutkový stav veci, v podstate ho správne právne posúdil a odvolací súd sa s jeho odôvodnením v prevažnej miere stotožňuje, na čom nič nemení ani podané odvolanie žalobcom.

8. Žalobca v odvolacom konaní uplatnil odvolací dôvod uvedený v § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p., t. j., že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

9. Uvedený odvolací dôvod nie je daný.

10. Právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t.zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú strany i podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením veci je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach strán sporu).

11. Súd použil správny právny predpis, v podstate, správne ho aj vyložil a na daný skutkový stav ho i správne aplikoval, tzn. z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil správne závery o právach a povinnostiach strán sporu, na čom nič nemenia ani skutočnosti uvedené v odvolaní žalobcu.

12. Súd prvej inštancie urobil správny právny záver, pokiaľ nepriznal žalobcovi zmluvný úrok z priznanej istiny až do doby vrátenia úveru, keďže žalobca žiadal priznať dohodnuté úroky nielen po zosplatnení úveru, ale až do zaplatenia, i keď súd ako dôvod uviedol, že žiadne dojednanie o tom, žeby mal žalovaný povinnosť uhradiť z nezaplatennej časti úveru úrok z poskytnutých peňažných prostriedkov až do ich zaplatenia mu konkrétne z úverovej zmluvy nevyplývalo s tým, že jeho záver o tom, že povinnosť platiť dohodnuté úroky aj za dobu po splatnosti úveru nie je správny. Avšak napriek tomu súd vecne správne rozhodol.

13. Je potrebné poukázať na súdnu prax (uznesenie Najvyššieho súdu SR 4Obo 143/1998 a uznesenie Ústavného súdu SR IV. ÚS 476/2012 z 18.9.2012). Ústavný súd SR cit. uznesením odmietol sťažnosť smerujúcu proti záverom všeobecných súdov v zmysle ktorých má veriteľ nárok na zaplatenie dohodnutého úroku z úveru iba „do dňa, kedy prehlásil úver za predčasne splatný s tým, že po tomto termíne žalobcovi nevzniká právo na zaplatenie dohodnutého úroku z úveru, ale iba úroku z omeškania v súlade s § 369 Obchodného zákonníka. Tento výklad považoval ústavný súd za ústavne akceptovateľný.

14. Je potrebné zdôrazniť, že výklad odvolateľa vedúci k záveru o oprávnenosti úroku zo spotrebiteľského úveru po mimoriadnom zosplatnení je v rozpore so zásadou ochrany spotrebiteľa a výkladu v jeho prospech zakotvenou v § 52 ods. 2, § 53 ods. 1 a 5 a § 53 ods. 4 písm. k) Obč. zák.

15. Z uvedených dôvodov bolo potrebné rozsudok v napadnutom rozsahu potvrdiť ako vecne správny.

16. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p.

17. Žalobca nebol v odvolacom konaní úspešný a žalovanému trovy odvolacieho konania nevznikli, preto stranám náhrada trov odvolacieho konania nebola priznaná.

18. Výsledok hlasovania- pomer hlasov: 3 hlasy za (§ 393 ods. 2 posledná veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).